

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål

Formålet med dette lovforslag er at understøtte aftalesystemet mellem staten og amtskommunerne og sikre, at amtskommunerne ikke gennem en forhøjelse af udskrivningsprocenten kan tilvejebringe højere indtægter end aftalt. Lovforslaget skal medvirke til at sikre, at amtskommunerne overholder skattestoppet. Amtskommunernes budgetvedtagelse for 2003 har vist, at udskrivningsprocenten for amtskommunerne under ét for 2003 er steget på trods af regeringens aftale med Amtrådsforeningen om uændret beskatning for 2003. På den baggrund er det regeringens opfattelse, at det kollektive aftalesystem ikke i sig selv er tilstrækkeligt til at sikre, at de amtskommunale skatter ikke stiger. Erfaringerne gennem 1980'erne og 1990'erne har også været, at de amtskommunale skatter år for år er steget mere end aftalt. Regeringen har derfor vurderet, at det vil være hensigtsmæssigt at supplere aftalesystemet med en lovgivning, der styrker amtskommunernes incitamenter til at holde skatteudskrivningen i ro eller til at nedsætte skatten.

Med denne lovgivning opnås en regulering af bloktilskuddet, som sikrer, at amtskommunernes indtægter samlet set svarer til det aftalte niveau. Bloktilskuddet vil således under aftaleforhandlingerne blive fastsat med udgangspunkt i uændret skat. Hvis amtskommunerne ved skattestigninger erhverver sig større indtægter end aftalt, reguleres bloktilskuddet modsvarende.

Regeringen agter at gennemføre en tilsvarende neutralisering overfor kommunerne ved et eventuelt fremtidigt brud på skattestoppet. Regeringen vil i givet fald søge tilslutning til at udvide den permanente hjemmel til at inddrage et merprovenu til også at omfatte den primærkommunale sektor. De kommuner, der har sat skatten ned for 2003, vil dog blive friholdt fra et muligt individuelt modregningskrav ved et eventuelt brud på skattestoppet for kommunerne set under ét i et efterfølgende år – forudsat at skatteud-

skrivningen i den enkelte kommune ikke overstiger niveauet i 2002.

Lovforslaget medvirker til at sikre, at borgerne set under ét ikke bliver belastet af eventuelle amtskommunale skattestigninger. Hvis den samlede amtskommunale beskatning skulle stige, agter regeringen at fremsætte forslag om at nedsætte den statslige beskatning tilsvarende. Dette lovforslag indebærer, at det amtskommunale merprovenu af en eventuel amtskommunal skattestigning vil blive inddraget af staten til brug for finansiering af den statslige skattenedsættelse.

Lovforslaget indebærer, at de amtskommuner, der sætter skatten op, vil få inddraget 50 procent af det ekstra skatteprovenu i to år. Omvendt vil de amtskommuner, der sætter skatten ned, blive kompenseret for 50 procent af provenutabet i en periode på to år.

Bestemmelserne i denne lov finder anvendelse i de tilfælde, hvor regeringen har konstateret, at en aftale med amtskommunerne om uændret skat ikke er blevet overholdt. Det giver mulighed for at lade disse bestemmelser medvirke aktivt i sammenhæng med aftalesystemet. Bestemmelserne finder ligeledes anvendelse, hvis der ikke foreligger en aftale, og amtskommunerne hæver skatten.

Reglerne i dette lovforslag tilskynder amtskommunerne til at sikre, at den gennemsnitlige udskrivningsprocent for amtskommunerne under ét ikke stiger. Reduktionen af den enkelte amtskommunes tilskud i forbindelse med skattestigninger er kun to-årig og begrænser derfor ikke den enkelte amtskommunes muligheder for at gennemføre langsigtede strukturelt betingede tilpasninger af beskatningen.

Omvendt indeholder lovforslaget et incitament for den enkelte amtskommune til at sætte skatten ned. Lovforslaget indebærer, at de amtskommuner, der sætter skatten ned, i de første to år kan blive kompenseret for halvdelen af provenutabet.

Regeringens skattestop indebærer endvidere, at eventuelle stigninger i den kommunale beskatning vil blive neutraliseret gennem tilsvarende nedsættelser af den statslige beskatning. Lovforslaget indebærer, at